

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:
egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. NAGY BÉLA.
Szerkesztőségi telefon 14. (Interurbán).

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. Vasut-utca 306.

Világháború, világszabadság.

A háborút is meg lehet szokni, csak úgy, mint a béke civilizációját. Tíz hónappal ezelőtt, mikor a szerbeknek hadat üzentünk, ki hitte volna, hogy ebből a gyilkossági pörből világháború lesz, melyben a földgömb valamennyi nagyhatalmassága kihuzza a kardját: hogy a német és török fegyverbarátsággal lebirjuk a muszka kolusszosa kívül Franciaországot, Angliát, Belgiumot, ki hitte volna, hogy három évtizedes szövetségünk: Olaszország is ellenünk támad; s ki hitte volna végül, hogy katonával, élelemmel, lőszerrel és pénzzel győzzük három, legfeljebb hat hónapnál tovább?

Azóta megtörtént ez a csoda, sőt meg is hatványozódott. Majd egy éve álljuk már a harcot, hónapról hónapra erőteljesebben és diadalmasabban gyűrjük le ellenségeinket s e mellett jut még katona a határainkra is, tartalékaink meg éppen korlátlanok: emberben, lőszerben, eleségben és pénzben egyaránt. S maguk az emberek is, akik eleinte a győzelem gyors kiküzdésében reménykedtek, idők folyamán beleedződtek és beleszoktak a szakadatlan harcba s a lövészárkokban úgy berendezkedtek, mintha egy új hétéves háború küszöbén állnánk. Minden ujonnan felbukkanó ellenséget szinte az öröm kitörésével fogadják küzdő katonáink, nemhogy elcsüggesztené őket. Hála Istennek! — mondják — legalább ezzel is leszámolhatunk egy füst alatt.

Történelmi idöket élünk, amelyek új szellemet és új lelket öntöttek az emberekbe. Akik békés idökben a szellőtől is óvták egészségüket, most egész természetesnek tartják, hogy napjában husszor farkaszemet nézzenek a halállal. Már-már úgy látszott, hogy a civilizáció elpuhitotta az embereket s a haladó tudomány kiölhetlenné nevelte bennük a hosszú és felhőtlen élet utáni vágyat. A háboru ebben a tekintetben is csodákat művelt. Ezt a fogalmat, hogy: „beteg ember“, azóta nem ismerik s aki vonszolni képes magát, valamilyen uton módon szolgálni kívánja hazáját. A szülőföldhöz való ragaszkodás új Antheusokat teremtett, akik nemcsak élni tudnak, de szívesen meg is hálnak az otthon

rögéért. — Csődöt mondott minden egyéni önzés s átadta helyét a legtisztább önzetlenségnek.

Hosszu petyhüdség, az izmok, lelkek és erkölcsök elernyedtsége után igazi megváltás az ilyen háborus vihar. Mikor már fulaszt a kényelem s a jólét tultengő bősége — el sem lehetne az emberiség az efféle tisztító, üdítő zivatar nélkül. Mert annyi bizonyos, hogy a világháborút megelőzőtt bizonytalanság okozta általános depresszió és gazdasági pangás olyan lehetetlen helyzetet teremtett, amelyből tényleg csak úgy volt menekülés, ha valaki bátor, határozott kézzel kardot ránt s kettévágja a gordiusi csomót.

Hát kettévágták s most minden jel arra mutat, hogy helyesen tették. Tisztul a helyzet, barát és ellenség megtalálja a maga partnerét, a gyűlölködő házastársak elválhatnak s fel is ut, le is ut, kiki arra megy, ahova a szíve huzza, ahova a faji, nemzeti és történelmi érzések s a természetes életérdekek közössége utalja. Új hatalmi csoportosulások kezdődnek, friss erők kopogtatnak a világkoncert kulisszáin, bebocsáttatást és illő érvényesülést kérve.

Ez az, ami a világháborút szítja, nuyítja és egyre újabb közbelépésekkel komplikálja. A habozók is kilépnek a pódiumra; jobbra vagy balra döntést provokálnak. — Ezután a rettenetes világfelfordulás után hosszú évtizedekig, talán egy évszázadig sem lehet háborút csinálni. — Végezzünk el hát mindnyájan minden függő kérdést, intézzünk el a lelkekben forrongó minden vágyat, aspirációt és minden megnyugodni nem tudó vélt s tényleges sérelmet. A nagy erőpróba folyamán vagy teljesülnek a vágyak, vagy igazolást nyer a lemondás szükségessége.

Hogy az így van és hogy ennek természetszerűleg így kellett történnie, ezt nemcsak a politikusok és diplomaták tudják így, de érzik ott künn a lövészárkokban is. Mindenki a végleges leszámolás mellett van, még ha mindent kockáztat is vele, még ha a fogát is ott kell hagynia. S ezért van, hogy ezt a háborút nem a diplomaták nuyítják mesterségesen, (ők inkább simítanának a komplikációkon, — félve a tulságosan nagy kockázatoktól!) hanem a hadsereg követeli legerélyesebben.

Nem magát a háborút akarják, hanem közvetve a fenekedést követő békét szeretnék minél tartósabbra kovácsolni. Si vis pacem, para bellum.

Háboruval csinálják a békét. Azt a békét, melyről a mi Petőfink álmodott hetven évvel ezelőtt: amely a világszabadság pilléreire épül. S ez lesz a világháboru egyetlen érdemes gyümölcse: a világbéke.

Politikai és harctéri események.

Az öldöklő, gyilkos harc Galiciában meg nem szünő erővel folyik. A Mackensen, Linsingen, Marwitz, Böhm-Ermolli, Planzer-Baltin-féle seregek teljes erővel, soha nem szünő energiával üldözik a galíciai orosz csapatokat. Az orosz seregek vezetői Dimitriev Radko, és Bruszilov tábornok. A mit 11 hó alatt lassanként elvettek tőlünk, azt most rövid idő alatt vissza kell adniok. Mackensen Javorov alatt áll, a mieink egyfelől a mosciskagrodeki, másfelől a rudki-leMBERGI vonalon törnek előre. Az oroszok nagyarányu, de gyöngye minőségű erősítéseket kaptak s most a Vereszica-Grodek vonalon levő igen erős védelmi állásaikba vonultak vissza.

Egyébként a hét legnevezetesebb hadieseménye Galiciában az volt, hogy Mackensen vezérezredes az oroszok San-menti frontját áttörte, amikor 16 ezer orosz foglyot és temérdek hadifelszerelést zsákmányolt. Május 2-dikától június 15-dikéig a galíciai fronton a szövetséges hadak 971 orosz tisztet, 391,169 közlegényt, 304 ágyut és 763 gépfegyvert zsákmányoltak. Ehhez járul még a németek zsákmánya Kurlandban és Kownóban, mely a hadifelszereléseken kívül mintegy 60 ezer főnyi orosz fogolyra rug. Tisztán június hóban elsejétől 15-dikéig Galiciában 108 tisztet, 122,300 főnyi legénységet, 53 ágyut, 187 gépfegyvert és 58 lőszerkocsit zsákmányoltunk az oroszoktól. Itt kell megjegyeznünk, hogy Bukovina földjén ma már egyetlen orosz katona sincs. Ilyen óriási veszteségek után a hatalmas és nagybirodalom hadseregét minden pillanatban az összeomlás veszélye fenyegeti.

A belga-francia harctéren az utóbbi két hét alatt óriási erővel és szünet nélkül intéztek támadásokat az egyesült francia, angol, belga csapatok a németek arcvonala ellen. Ez a támadásuk azonban nem hozták meg a kívánt sikert. Egy pár árok-részen kívül nem kerülhetett semmi a kezükbe, de ezek is oly irtózatossá veszteség árán, hogy bizonyára elmegegy a kedvök hosszú időre az effajta vállalkozásoktól.

A Dardanellák elleni angol-francia támadások ugyszólván szünet nélkül folynak. Asquith angol miniszterelnök az angol parlamentben kijelentette, hogy már csak rövid idő kérdése a Dardanellák elfoglalása. Ha ilyen szerencsével megy nekik az ostrom, mint a hogy eddig folyt, akkor néhány esztendőbe belekerül, amíg hozzájuthatnak.

A folytonos orosz vereségek és a Dardanellák eredménytelen küzdelem különben óriási lehangoltságot okoz egész Angliában és Franciaországban, de még az olaszokat is erősen bántja.

Az olasz harctéren az Isonzónál egyre hevesebb a harc. Az olaszok veszteségei folyton növekszenek, anélkül, hogy bármilyen sikert érhetek volna el. Tirol felől védőműveinkre támaszkodunk, melyek a támadások ellen biztos támpontokat nyújtanak. Karinthia és Isztria felől jövő támadásokat véresen visszautasítjuk, ami az olasz közvéleményt ugyan nyugtalanítja, mert azt látja belőle, hogy az áruló nép csirkefogói nem tudnak erőt venni rajtunk.

Gróf Tisza István kormányelnök kormányzati ügyekben csütörtökön Bécsben járt, hol a király kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök péntek délután Teleszky pénzügyi, báró Harkányi kereskedelemügyi és báró Ghillányi földművelésügyi miniszterek kíséretében ismételen Bécsbe utazott, hol az osztrák kormánnyal az élelmezés ellátása tekintetében tárgyaltak.

Ha még felelőjük, hogy a Görögországban lezajlott választásokon a Venizelosz háborús pártja csaknem kétszeres többséget kapott, úgy mindent elmondunk a hét nevezetesebb eseményeiből.

Az új termés lefoglalása.

A hivatalos lap csütörtöki száma teszi közzé a kormány 2072/1915. M. E. számú rendeletét, amellyel megállapítja az új termés lefoglalásának és értékesítésének feltételeit.

A rendelet értelmében az 1915. évi buza-, rozs-, kétszeres-, árpa- és zabtermésnek árusítása és forgalomba hozatala csak a rendelet szabályai szerint történhetik.

E végből minden termelőnek az említett cikkekben levő termése a közéletelés és közszükséglet céljaira zár alá kerül.

Termelőnek tekintendő az is, aki az 1915. évi termésből munkabér, aratórészt, vagy konvenció fejében kap a termelőtől búzát, rozst, kétszerest, árpát, vagy zabot.

A termelő a zár alá vett termésnek azt a részét, a melyet saját házi és gazdasági szükségletére magának megtarthat, erre a célra szabadon felhasználhatja. De a saját házi és gazdasági szükséglet megállapításánál csak az 1916. évi augusztus hó 15. napjáig terjedő időt lehet számításba venni.

Házi szükséglet címén fejenként és havonként az említett gabonanemükből együttvéve tizenkilogrammot szabad és lehet számításba venni és pedig azon személyek után, a kik a termelő háztartásában rendszerint természetben ellátást élveznek.

Gazdasági szükséglet címén csak a természetben kiszolgáltató terménybeli járandóságok (alkalmazottak, cselédek, munkások munkabére, arató része, konvenciója), a vetőmag és az állatállomány szükséglete vehető számításba. Ezen a címen a termelőnek nem csupán a termés helyén, hanem másutt lévő gazdaságában felmerülő ott nem fedezett szükségleteit számításba vehetők.

A zár alá vett termésnek a házi és gazdasági szükségletet meghaladó részét

a termelő csak a jelen rendeletben feljogosított cég részére adhatja el. Ezzel a zár alá vett termékkel a termelő nem rendelkezik és azt semmiféle módon fel nem használhatja. A ki ellenkezően cselekszik, szigorú büntetésben részesül. A zár alá vett termést annak a tövényhatóságnak a területéről, a hol a gazdaság van, nem szabad elszállítani. Más tövényhatóság területén levő gazdaságba elraktározás, vagy házi és gazdasági szükséglet céljaira a termék elszállítható. A földművelésügyi miniszter azonban engedélyt adhat, hogy a termelők kész terményeiket tengelyen a szomszéd tövényhatóság területére elszállíthatassák abból a célból, hogy azokat ott eladhassák olyanoknak, a kik az új termény vásárlására jogosultak lesznek.

A ki maga nem termelő, vagy a ki nek saját házi és gazdasági szükségletét saját termése nem fedezi, az 1915. évi szeptember hónap 15. napjáig jogosítva van saját házi és gazdasági szükségletére annak a tövényhatóságnak a területén levő búzát, rozst, kétszerest, árpát és zabot, a hol állandó lakása, vagy gazdasága van, akár elővételt, akár kész áruvétel útján bármely termelőtől vásárolni. A kereskedelmi és földművelésügyi miniszter együttesen a vásárlásra megszabott határidőt egyes tövényhatóságok területén meghosszabbíthatja. Saját házi és gazdasági szükséglet megállapításánál csak a jövő 1916. augusztus 15. napjáig terjedő időt lehet számításba venni.

Házi szükséglet címén a mezőgazdasággal, vagy más őstermeléssel foglalkozó fogyasztó a jelen rendeletben említett gabonanemükből együttvéve csak 18 kilogrammot, más fogyasztó csak 10 kilogrammot vehet fejenként és havonként számításba azon személyek után, a kik a fél háztartásában rendszerint természetben ellátást élveznek.

Gazdasági szükséglet címén csak a fél vállalatában alkalmazottak terménybeli járandósága és a vállalat folytatására szolgáló igavonó állatok eltartására szükséges mennyiség vehető számításba. Az állathizlalásra szükséges mennyiségek nem tekintendők gazdasági szükségletnek. Erről külön rendelet fog intézkedni.

A házi vagy gazdasági szükséglet fedezésére vásárolt terményeket a szerző fél, a mennyiben azokat a családi, vagy gazdasági viszonyainak változása miatt eladni kívánja, csak a vásárlásra jogosult vállalat és csak a helyi hatóság engedelmével adhatja el.

A közéletelés biztosítása céljából a kereskedelmi miniszter a földművelésügyi és belügyi miniszterekkel egyetértve a vármegyeyei és a városi tövényhatóságoknak, rendezett tanácsu városoknak, nagyobb ipari telepeknek, közlekedési és egyéb vállalatoknak, fogyasztási szövetkezeteknek, menhelyeknek, internátusoknak, hórházaknak, gyógy-, büntető- és javítónevelő és egyéb közintézeteknek megengedheti, hogy a földművelésügyi miniszter által megjelölt tövényhatóság, járás, rendezett tanácsu város, vagy község területén az 1915. szeptember 15. napjáig, illetőleg a nevezett miniszterek által megállapított későbbi határidőig — akár rendes képviselői szerveik, akár megbízottak által — a termelőktől elővételt, vagy készáruvétel útján az 1915. évi termésből annyi búzát, rozst, kétszerest, árpát és zabot vásárolhassanak, mint a mennyi terményre az ellátandó személyek (a város és község lakosságának, alkalmazottak, szövetkezeti tagok, ápoltak, növendékek, letartóztatottak stb.) élelmezésére a jövő 1916. augusztus 15-ig előreláthatólag szükségük lesz.

Az ilykép fedezendő szükséglet mennyiségét a belügyminiszter állapítja meg.

Ha ilyen célú vásárlásra tövényhatósági joggal felruházott város, vagy rendezett tanácsu város kapott engedelmet, a kereskedelmi miniszter a földművelési miniszterrel és a belügyminiszterrel együtt a város lakóinak fejenként és havonként tíz

kiló gabonanemü vásárlására szóló jogát felfüggesztheti, vagy korlátozhatja.

Gazdasági egyesületek a földművelésügyi miniszter engedélyével az általa megjelölt területen saját tagjaik részére vetőmagot a termelőtől közvetlenül vásárolhatnak.

Közérdekből, vagy kiviteli célokra szükséges gabonamennyiségek beszerzéséről a kereskedelemügyi miniszter gondoskodik.

Külön rendelet fog intézkedni arról, hogy ipari szeszfőzésre, sörfőzésre és malátagyártásra, valamint állattartásra mily mennyiséget lehet vásárolni.

Az eladott terményekért nem köthető ki magasabb vételár annál, a mely a szállítás (vasutra, vagy hajóra feladás) idejében érvényben levő hatóságilag megállapított legmagasabb árnak a termények minősége szerint megfelel. Ezzel ellenkező megállapodás az ártöbblet tekintetében hatálytalan.

Annak a társaságnak, a mely a szükséges gabonamennyiségek megvásárlásával és szállításával megbízható, a következőknek kell megfelelnie:

1. Részvényesek csak az állam, tövényhatóságok, városok, szövetkezetek, gazdák, mezőgazdasági vállalatok, gabonakereskedők, gabonakereskedéssel iparszerűen foglalkozó vállalatok és malom és más ipari vállalatok;

2. az alaptöke felét az állam maga jegyzi;

3. a vállalati igazgatóság elnökét és tagjait a minisztérium nevezi ki;

4. a társaság kötelezi magát, hogy azoknak a termelőnek, a kiknek termését egészben, vagy részben lefoglalta, kivánságukra a minisztérium által megállapítandó módon kölcsönt és előleget nyújt olyképpen, hogy a kamatláb legfeljebb másfél százalékkal haladja meg a mindenkori hivatalos kamatlábat;

5. az évi osztalék a részvénytöke öt százalékát nem haladhatja meg és a fennmaradó felesleg a minisztérium által megjelölendő közcélokra lesz fordítandó.

Az ily módon alakuló és engedélyt nyert társasággal kötött ügyletet az eladó a kikötött feltételeknek megfelelően pontosan köteles teljesíteni és evégből a társaság a közigazgatási hatóság segélyét is igénybeveheti.

Aki a rendelet ellen vét, a lefoglalt termést jog nélkül eladja, elszállítja, meg nem engedett ügyletet közvetít, vagy engedély nélkül vásárol, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntethető.

A vámkülföldről behozott készletek árusítására a kereskedelemügyi miniszter esetről-esetre külön engedélyt ad.

A rendelet kiterjed Horvátországra is, a hol a rendelkezéseket, a mennyiben végrehajtásuk nem a központi kormányt illeti, a bán hajtja végre.

A rendelet értelmében megalakuló társaság megalakítására a kormány ugyan csak a hivatalos lap csütörtöki számában már közzé is teszi az alapítási felhívást, a melyet a királyi kormány, mint „alapító” nevére gr. Tisza István miniszterelnök irt alá.

A kereskedelmi tövény rendelkezéseinek megfelelő alapítási tervet szerinti a magyar királyi kormány, mint alapító, részvénytársaságot alapít, a melynek tárgya: „mezőgazdasági terményeknek, vagy ilyenekből akár a társaság által, akár mások által előállított gyártmányoknak a kormánnyal létesítendő megállapodások szerint az alakulás idejében folyó háboru folytán közérdekből szükségessé vált beszerzése, tárolása és forgalomba hozatala.”

A társaság cége Haditermény Részvénytársaság lesz. Alaptökeje husz millió korona, a mely kétezer darab, egyenként 10,000 korona névérékű részvényre oszlik.

A társaság a most kiadott rendelet hatályának tartamára alakul. Az igazgató-

ság elnökét és tagjait a minisztérium nevesíti ki. Az aláírás záróideje június 24. délután 1 óra. Tulajdonság esetén az alapító határozza meg, hogy az egyesek mennyi részvényt kapjanak.

A társaság alakuló közgyűlése június 26-án lesz a kereskedelmi minisztériumban. A megalakulandó részvénytársaság a gabor kereskedelem meglévő szervezeteit fogja a gabonatermés átvételére és rendeltetési helyére való továbbítása céljából igénybevenni.

HIREINK.

— **Istentisztelet.** A ref. templomban ma délelőtt Demjén Ferenc lelkész predikál.

— **Szabó Lajos** alsószabolcs-hajduvidéki ref. esperes a hajduszoboszlói ref. egyház felülvizsgálata céljából június 14 és 15. napján városunkban megjelent. Az esperes urat egyházi előjárásunk a szokott szeretettel és különös tisztelettel fogadta ez alkalommal is.

— **Dr. Kesserű Lajos** debreceni kir. törvényszéki elnök a hajduszoboszlói kir. járásbírói ügykezelésének felülvizsgálata céljából 17, 18, 19. napján városunkban időzött.

— **Rác Gábor** takarékpénztári igazgató a héten rövid tartózkodásra a Félix-túrdóba utazott.

— **Dr. Balázs Endre** városi t. orvos, aki a hadseregnél népfelkelő főorvosi szolgálatot teljesít, a napokban rövid ideig Hajduszoboszlón időzött.

— **Hajduvármegye közigazgatási bizottsága** jun. 14-én Domahidy Eiemér főispán elnökelelőletét tartott, mely alkalommal a szakelőadók tették meg havi jelentéseiket a megye május havi állapotáról.

— **A helyettes tisztiorvos lemond.** Dr. Simon József városi orvos óriási elfoglaltsága miatt és azért is, mert a 17 hó óta tartó helyettesítésért a várostól egy fillért sem kapott, lemondani készül. Dr. Simon József városi orvos öt hónapig díj-talanul tartozott helyettesíteni a városi tisztiorvost, ez az öt hónap azonban már rég letelt s minthogy a város közönsége semmi méltánlással nem volt lélekölő munkásságáért.

— **A ref. tanítótestület** június 19-ére hirdetett évzáró ülését közbejött körülmények miatt június 26-ra halasztotta.

— **Térzene.** A városunkban időző cs. és kir. 58-dik gyalogezred zenekara a jövő vasárnaptól kezdve az Erzsébet téren, esetleg a Foghty-parkban minden vasárnap térzenét fog adni. A térzene nagyban hozzá fog járulni a város élénkítéséhez s a katonaság és a polgárságunk jó viszonyainak fejlesztéséhez.

— **Eihunyt tanító.** Szabó Elek püspökladányi református néptanító, az alsószabolcs-hajduvidéki ref. egyházmegye egyik kiváló s közbecsülésben álló tanító képviselője, egyházmegyei iskolalátogató, súlyos betegség után 25 évi eredményes munkásság után, melyből 21 évet Püspökladányban töltött el, a múlt szombaton éjjel elhunyt. Haláláról a következő gyászjelentést adta ki az ottani ref. presbitérium: A B. F. R. A. A püspökladányi református egyház a legmélyebb fájdalommal jelenti, hogy közszeretben álló, feledhetetlen jó tanítója Szabó Elek egyházunkban fáradhatatlan tevékenység között elhunyt 21-ik évi tanítói működése közben, 6 héttel tartó súlyos betegség után, f. hó 11-én éjjel 1/2 12 órakor, életének 46-ik évében ama jobb hazába, teremtő Istenéhez költözött. Földi maradványai f. hó 14-én, hétfőn d. u. 3 órakor, a templomban tartandó gyász istentisztelet és a temetőben tartandó siri beszéd után fognak örök nyugalomra helyeztetni. Örök emlékezetben lesz az igaz. (Zsolt. 112. 6.) Püspökladány, 1915. június 12. Presbitérium. Temetése jun. 14-én délután 3 órakor óriási részvét mellett ment végbe. A megboldogult felett Kállay Sándor ref. lelkész tartott megható gyászbe-

szédet, a sirnál pedig Jánosi Antal igazgató tanító búcsuztatta el, mely után átadott az anyaföld nyugalomának.

— **A városi tanács köréből.** Dr. Simon József h. városi t. orvos előterjesztést tett a tanácshoz, hogy a Hajdumegyei Takarékpénztár tulajdonát képező közraktár helyiségei közegészségügyi szempontból a katonaság részére járvány kórházul át nem engedhetők. Ugyancsak dr. Simon József városi h. t. orvos tiltakozott a katonaság által igénybe venni célzott tömeglakások ellen, melyek fertőtlenítés és a megfelelő óvintézkedések előzetes végrehajtása nélkül a járványok melegágyául fognak szolgálni. A tanács az első előterjesztéshez hozzájárult és a járvány kórházat barakszerűleg óhajtja megoldani. A katonai tömeglakások ellen más egyéb védekezési módja a lakosságnak, mint az erélyes fertőtlenítés, mely szigorú hatósági felügyelet alá kerül.

— **Elhunyt városi képviselő.** Gönczi Pál III-dik tizedbeli lakos, városi képviselő és presbiter 66 éves korában elhunyt. Csütörtökön temették ismerőseinek részvételével.

— **Hirtelen halál.** Csütörtök este egy 16-18 éves fiatal nő a vasut-utcán Rapcsék István fiakkerest arra kérte, hogy mivel rosszul érzi magát s nem tud hová menni, adjon neki éjjeli szállást. Rapcsék szívesen nyújtott neki szállást, reggel azonban nagy meglepetéssel vette észre, hogy az idegen nő életjelet nem ad magáról, meghalt. Dr. Simon József városi t. orvos és Körner Géza rendőrkapitány megállapították, hogy az idegen utast szívzselhűdés ölte meg. A halálózásról nyomban jelentést tettek a királyi ügyészségnek. Az ismeretlen fiatal nőről fényképfelvételeket készített a rendőrség s megküldötte a szomszédos hatóságoknak a személyazonosság megállapítása céljából.

— **Kolera Debrecenben.** A debreceni orosz fogolytáborban nagymértékben fellépett a kolerajárvány. A hatóság gyors és céltudatos intézkedése folytán azonban a veszedelmes járvány nagymértékben csökkenőben van. A városi lakosság sorai között is fordult elő 10-15 kolera eset, azonban csak azok között, akik közvetlenül érintkeztek a fertőzött orosz foglyokkal.

— **Jószág olvasás.** A Pusztá-Angyalházi közbirtokosság előjárósága június 17-én csütörtökön ejtette meg Czegléd József közbirtokossági alelnök vezetése mellett Pusztá-Angyalháza a tavaszi jószágolvasást. A jószág állomány a múlt évhez képest jelentékenyen megcsappant. A jószágolvasás bevégezése után Czegléd József földbirtokos, közbirtokossági alelnök a város tanyájában, nagyszabásu ebédet adott, melyen a városi tanács és a közbirtokosság vezetőférfiai vettek részt.

— **Helyreigazítások.** A H.-Szoboszlói Takarékpénztárnál jegyzett hadikölcsönök multkori közlésébe számos sajtóhiba csuszott be. G. Tóth Mihály 1000 koronát, a vénkerti birtokosság 1000 koronát, Herczegh Mihály 1800 korona hadikölcsönt jegyeztek, amit most kiigazítottunk.

— **A p.-angyalházi jószágolvasás** eredménye jun. 11-én a következő volt: A kis gulyában talált a bizottság 680 drb borjút, az anyagulyában 712 drb tehenet, a ménesen 597 drb lovat és csikót, a sertés nyájban 368 sertést, a juhnyájokban 4637 drb juhot.

Hirdetés.

Közírré teszem, hogy az aratási és egyéb mezőgazdasági munkálatok biztosítása céljából földművelésügyi miniszter ur felhatalmazása alapján Hajduvármegye alispánja az 1914. évi 50. t.-c. 5. §-ában meghatározott személyes szolgálatok és egyéb szolgáltatások, közérő, fogatos járművek és szállításra alkalmas állatok igénybevitelét elrendelte.

A szolgáltatások alól mentesek azok, akiknek az 1912. évi 68. t.-c. 5. és 13. §-ában megállapított mentességhez igényük van.

A személyes szolgálatok és egyéb szolgáltatások igénybevitelével csak olyan munka elvégzése rendelhető el, amelyre nézve megállapítható, hogy azt a munkát az ingatlan tulajdonosa, vagy bérlője, noha a jó gazda gondosságával járt el, tőle nem függő s általa el nem hárítható okokból nem volt képes másként elvégezteni.

Személyes szolgálatra köteles minden munkaképes egyén, aki 18-ik életévét betöltötte és 50-ik életévét még nem töltötte be, egyéb szolgáltatásra pedig azok, akiknek fogatos járműveik és állataik vannak. Az 1914. évi 50. t.-c. 7. és 9. §-ainak rendelkezésére való figyelmeztetéssel felhívom azért a személyes szolgálatra és egyéb szolgáltatásra kötelezettek, hogy a közigazgatási hatóság kirendelése esetén álljanak munkába és azt a munkát, amelyre kirendeltettek, lelkiismeretesen teljesítsék, mert ellenkező esetben vonakodás, vagy mulasztás esetén a hatóság az igénybevehető szolgáltatásokat kényszer eszközök alkalmazásával is teljesítheti és e végből szükség esetében katonai karhatalmat is igénybe vehet.

Aki a közigazgatási hatóság ily irányú rendelkezéseinek eleget nem tesz, az kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Tekintve azt a nagy nemzeti célt, amely az aratási munkálatok sikeres elvégzésétől függ, elvárom városunk hazafias közönségétől, hogy az aratási és ezzel kapcsolatos mezei munkálatok elvégzése hatósági beavatkozás nélkül saját érdekükben is szabad elhatározásukból önként ajánlkoznak és szerződnek el, hogy így a közérő kirendelésére szükség ne legyen, a közérő kirendelése esetén a személyes szolgálat után járó térítéseket a gazdasági bizottság a következőleg állapította meg:

Aratási napszám munkánál férfiak napszáma egyénenként koszt nélkül 6 kor., nők napszáma egyénenként koszt nélkül 4 kor. Aratási szakmány munkánál a buza, rozs, árpa és zab vetések learatási díja kataszteri holdanként koszt nélkül 12 kor.

Ugy a napszám, mint szakmány aratási munkálatra kiállított egyének részére szükség esetén két napszámnak megfelelő összeg a heti élelmiszer beszerzésére a munkaadó gazda által előlegezendő, amely előleg a hét végén, vagy ha a munka elébb befejezést nyer, a munka végeztével levonandó. Általában úgy a napszám, mint a szakmány munkáért járó napszámok, vagy munkadíjak, ha a munkálatok a hét vége előtt befejezést nem nyernek, a hétvégét követő vasárnap délelőtt polgármester utalványára a városi pénztár által fizetendő ki.

A térítéseket a munkaadóknak a városi pénztárba kell befizetni.

Hajduszoboszló, 1915 június 16.

Csiha Márton
polgármester helyettes.

3993-1915.

Hirdetmény.

Kizírré teszem, hogy a pusztáangyalházi legelőaranyosítási perköltség az érdekelt birtokosokra ki van vetve. Az egyénenkénti kivétési lajstromot a folyó évi június hó 21-től kezdődő 6 napra, vagyis június hó 26-ig bezárólag a pusztáangyalházi közbirtokosság hivatalosbányában a városházánál közszemlére kitettem, a hol is azt az érdekelt megtekinthetik s esetleges észrevételeiket megtekinthetik.

Egyben felhívom az érdekelt birtokosokat, hogy a terhükre kivetett perköltséget mielőbb befizetni sziveskedjenek annál is inkább, mert aki a terhére kivetett perköltséget ez év augusztus hó 1-ső napjáig be nem fizeti, ellene a behajtási eljárás folyamatba tétetik, s azután már 5%-os késedelmi kamatot is fizetni tartozik.

Hajduszoboszló, 1915 június 18-án.

Czegléd József
pusztáangyalházi közbirtokossági alelnök.

3908—1915.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az 1915 és 1916. évekre való érvénynyel kivetendő III. oszt. kereseti adó kiszámítás javaslatokat feltüntető lajstrom a városi adóügyi jegyzői hivatalban a folyó évi június hó 21-től 28-ig bezárólag közszemlére ki lesz téve, mely idő alatt azt az érdekeltek megtekinthetik.

Az adókiadó bizottsági tárgyalás határideje később fog megállapíttatni.
Hajduszoboszló, 1915 június 18.

Székely József
a. u. jegyző.

Amerikai
elsőrendű fehér
Aratógép manilla
jutányosan beszerezhető,
valamint
Favéges kézi kévekötő is
Wiener Adolf
ponyva és zsák üzletében
DEBRECEN, Kossuth-utca 27. sz.

3910—1915.

Hirdetés.

Közhirre teszem, hogy a kaszási, aratósi és cséplési munkálatoknak gyakorlott munkaerőkkel a kellő időben zavartalan elvégzése céljából egy a közös hadsereg, mint a honvéd legénységéből a hadviselés érdekeinek figyelembe vétele mellett bizonyos számú legénység szabadságoltatik.

Szabadságoltatnak az önálló mezőgazdák, illetőleg ilyenek hozzátartozói, de csak saját birtokukra, illetőleg szüleinek birtokára. Szabadságoltatnak továbbá a mezőgazdasági munkások és a lábadozó osz-

tagoknál levő mezőgazdák és mezőgazdasági munkások, amennyiben azt egészségi állapotuk megengedi.

A szabadságot az illető katonának, illetőleg munkásnak személyesen a kihallgatáson (Rapporton) kell kérelmeznie. A szabadságot a póttest parancsnoka engedélyezi. A legénységet általában abba a községbe szabadságolják, amelyben legutóbb mezőgazdasági foglalkozását űzte. A szabadságolt katonának azt a munkát kell végezni, amelyre szabadságolva lett.

A mezőgazdáknak és mezőgazdasági munkásoknak egyéenkénti szabadságolásán kívül 20 katonából álló munkáscsoportok is fognak alakíttatni.

Ezek a munkáscsoportok erélyes és megbízható altiszt vezetése alatt községeknek és egyes birtokosoknak rendelkezésére bocsátatnak. A községek a munkáscsoportokat a harctéren levő mezőgazdák ingatlanainak megművelésére vehetik igénybe, ha a szükséges munkaerő hiányzik s akik a miniszteri rendeletben előírt feltételeket elfogadják.

Felhivom azért mindazokat, akiknek ilyen arató munkásra van szükségük, hogy azt a learatóndó terület nagyságának megemlítése mellett folyó hó 24-éig nálam jelentsék be.

Bővebb felvilágosítás a polgármesteri hivatalban szerezhető

Hajduszoboszló, 1915 június 17.

Csiha Márton
polgármester helyettes.

Hirdetés.

A gazdasági bizottság határozata folytán felhivom mindazokat, akiknek arató ménkásokra van szükségük, hogy azt valamint a learatóndó terület nagyságát f. hó 21-tg saát érdekükben rendőrkapitány urnál jelentsék be.

Hajduszoboszló, 1915 június 15.

Csiha Márton
polgármester helyettes.

Kardos László

ajánlja nagy választékban áruit, ugymint
női ruha barchentek, flanelek, paplanok, utazótakarók, Jäger alsóruhák, valamint női férfi és gyermek fehérnemű, asztalterítékek törülközők, zsebkendők és sokféle dísz-tárgyait.

Debrecen, Kossuth-utca 9. sz.
Telefon-szám: 113.

Fontos! Nélkülözhetetlen! Nagyszerű
Gazdaságoknak, géptulajdonosoknak
kevés pénzért finom lisztet készítő malma lehet

Uj malomjárat!
Őrlőkövek, sikszitával együtt szerelve a járat nagyság szerint

darál óránként 100—800 kilót,
finom lisztet készít óránként 20—140 kilót.
Tökéletes kézi daralók,
svéd marokvakó és kévekötő aratógépek.

Ajánljuk világhírű és kiváló **MAGÁNJÁRÓ** és vontatású gőz- és benzin cséplőgépeinket.
Magánjáró kötő és fűrészelő gépeket közép és magas nyomású nyersolaj motorokat,

szalmapréseket,
Gőzgépeket kölcsön adunk
Kellner és Schanzer Budapest,
Kálmán-utca 3.

Legujabb divatu
menyasszonyi és eljegyzési
ékszereket jutányosan

Megyei telefon 696.

Halász Nándor

órás és ékszerésznél vásárolhatunk,

Debrecenben

a nagyதாகarék ujj palotájában.

Megyei telefon 696.